

TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKANI
SÜLEYMAN SÖNMEZ
DENİZLİ GİRİŞİMCİLİK ZİRVESİ
GEN KAMPÜS
KONUŞMA METNİ

15 Ekim 2022

Değerli Dostlarımız, Değerli Başkanlar, İş Dünyasının Değerli Girişimcileri;

Sizleri TÜRKONFED Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün, gençlerimiz için söylediği veciz sözle başlamak istiyorum: “Sizler, yeni Türkiye'nin genç evlatları, yorulsanız da beni izleyeceksiniz. Dinlenmemek üzere yürümeye karar verenler, asla ve asla yorulmazlar. Türk gençliği amaca, bizim ülkemizde durmadan, yorulmadan yürüyecektir.”

Bu sözden yola çıkarak, ülkemizin geleceğinin emin ellerde olmasını istiyorsak **gençlerimizin fikirlerine, hayallerine, ve beklentilerine** uygun bir atmosferi oluşturmalıyız. Dijitalleşen dünyamızda **bilgi ve düşünce** çok önemli ancak tek başına yeterli değil. Okul öncesi eğitime önem verirken, öğrenme kültürünün de girişimciliğin temeli olan **özgür düşünce** ve **kültür-sanat** ile oluşmasını sağlamalıyız.

Gözden kaçsa da **yaratıcılık temelli girişimcilik kültürü aileden** başlıyor. **Eğitim hayatı ile gelişerek büyüyor...** Felsefe, mantık ve güzel sanatların okul müfredatında olması; **matematik, fizik ve yabancı dil** kadar değerlidir. **Aile ile başlayan, eğitim hayatı ile devam eden girişimcilik ekosisteminin** önemli bir paydaşı da **STK'lardır**. STK'ların toplumu **bilinçlendirme ve farkındalık yaratma sorumlulukları** tam da bu noktada devreye girmektedir.

Girişimcilik ekosistemi bir **puzzle**'ın parçaları gibi, birçok paydaşın yarattığı değer ile büyüyor. Geçmişte **üniversite kampüslerinde tekno-kentler aracılığıyla filiz veren girişimcilik ekosistemi**, bugün **birçok paydaşın katkısıyla güçlü bir yapıya dönüştü**.

Tekno-kentlerin yarattığı ivme; büyük teknoloji şirketlerinin sürüklediği ekosistem; iş dünyası ve STK'ların kurduğu küresel iş birlikleri sayesinde kök salıyor. Bu alanda ülkemizin birçok bölgesinde, başarı hikayesi yazan genç girişimcilerimize tanık olduğumuzu görüyorum.

İşte böyle bir kök salma hikayesinin aktörleri olan, **GEN Türkiye** ve **Habitat Derneğimiz** tarafından düzenlenen, yine üye derneğimiz **DEĞİAD**'ın ev sahipliğinde **Gen Kampüs açılışı** ve **Denizli Girişimcilik Etkinliği**'nde sizlerle birlikte olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum.

Değerli Konuklar, Değerli Dostlarımız;

Dijital Dönüşüm'ün getirdiği yaratıcı inovasyon, **Yeşil Dönüşüm**'ün öne çıkardığı **sürdürülebilirlik temelli iş uygulamaları** ve **Toplumsal Dönüşüm**'ün ortaya koyduğu insan

odaklı bir ekonomi anlayışı çerçevesinde; üretim, tedarik zincirleri, ticaret ve rekabet bütünüyle yeniden tanımlanıyor.

Küreselleşen ekonomide ülkeler stratejilerini ve politikalarını, **yer altı kaynakları gibi maddi kaynaklardan** ziyade potansiyeli sınırsız olan **sosyal ve beşerî kaynaklar** üzerine kurguluyor. Bir diğer deyişle, **insan gücü, zekâ, teknolojik veri analizi ve entelektüel sermaye**; değer üretiminde **petrolün, doğalgazın, madenlerin yerini alıyor**. İşte tüm bu **sosyal ve beşerî kaynakları değere dönüştüren rafineri, girişimciliktir**. Girişimciliği bir felsefe ve ekosistem olarak ele aldığınızda, işlediğinizde bir ülkenin **beşerî sermayesinin potansiyelini** açığa çıkarabilmeniz mümkündür.

Bunun en somut örneklerinden biri, **maddi kaynaklar açısından çok elverişli olmayan bir coğrafyada bulunup, beşerî kaynaklarını girişimcilik aracılığıyla geliştiren İsrail**'dir. İsrail tıpkı ülkemiz gibi küreselleşmenin dünyayı dönüşüme uğratmaya başladığı 21'inci yüzyılın başında **orta gelir tuzağına takılmış bir ülkeydi**.

Startup kültürünü ve onu besleyen unsurları son **30 yılda başarıyla inşa eden İsrail, orta gelir tuzağını aşmayı, 50 bin dolar kişi başı milli gelir bandına yaklaşmayı** başardı. Sadece **geçtiğimiz yıl 21 milyar doların üzerinde teknoloji yatırımını** kendisine çeken İsrail'in bu başarısında girişimcilik kültürünün hayati bir rol oynadığı açıktır.

Değerli Başkanlar; Değerli Dostlarımız;

Ülkemiz, İsrail örneğini çok daha ileri noktalara taşıyabilecek bir potansiyele sahiptir. **Türkiye'de 2001 yılı sonrası Avrupa Birliği üyeliği odağıyla gerçekleştirilen reformlar** ekonomiyi 10 yıl süre ile dikkat çekici, iyi bir noktaya taşımıştı. Aynı zamanda **demokrasi endeksimizin de yükselmesi, ülkemizi orta gelir tuzağını aşma noktasına** getirmişti. 2011 yılından sonra yaşadıklarımız ise **demokrasi ve ekonomi** dengesindeki uyumu bozarken, **ülkemiz ne yazık ki orta gelir, orta demokrasi ve orta eğitim tuzaklarına** takıldı.

TÜRKONFED olarak **bu üç önemli tuzaktan kurtulmamızın Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınması, kaliteli büyümesi ve ülkemizdeki her bireyin refah dolu, parlak bir geleceğe sahip olması** için hayati önemde olduğunu düşünüyoruz. Girişimcilik ekosistemimizi geliştirecek, sürdürülebilirliğini tesis edecek **politika ve uygulamalarla bu hedefe ulaşabiliriz. Buna yürekten inanıyoruz ve asla umutsuz değiliz...**

Ülkemizde girişimcilik ekosisteminin **son 20 yıllık tarihçesi**, gelecek için umutlanmamız adına, **ilham ve motivasyonla doludur. 2010-2017 yılları arasında melek yatırımcılar, risk sermayesi**

ve **hızlandırıcı programların** katılımıyla büyüyen **yatırımcı ekosistemi**, kendi fikir ve kaynaklarıyla büyüyen **startup**'ların gelişimine önemli destekler sağladı. **2018 yılında bir startup'ımızın 1 milyar dolarlık değerlemeyi** geçmesine tanıklık ettik. O tarihten bu yana **startup** halka arzları ve küresel pazarlara yönelimler artarak devam ediyor.

Ekosistemi besleyen en önemli unsurlardan biri olan **teknoparkların ve kuluçka merkezlerinin** sayısı da **son 20 yılda önemli bir yükseliş** kaydetti. **2010 yılında** en az bir aktif teknoloji firmasına ev sahipliği yapan **aktif teknopark sayısı 27** iken bu sayı **2022'de 75'i aşmış** durumda. Aynı dönemde **kuluçka merkezlerinin sayısı da 80'i aşmış** bulunuyor. **StartupCentrum'un** yayınladığı **2022-Üçüncü Çeyrek Türkiye Startup Ekosistemi Yatırım Raporu'na** göre **2022 birinci çeyrekte** ülkemizde **61 startup'a, 1,28 milyar dolar yatırım** yapıldı. Bu miktar **bir yıl öncesine kıyasla 8 kat artışa** işaret ediyor.

Değerli konuklar, Değerli Girişimciler;

Günümüzde girişimcilik ekosistemi **startup odağından scaleup odağına** yönelmiş durumda. Bir diğer deyişle **en yüksek yatırım teklifi ile rotası değişmeyen, yatırım almaya ve değer üretmeye devam eden büyük şirket olma anlayışı** girişimcilik ekosisteminin de geleceğini belirliyor. **Ekosistemin gelişimi ile yatırım ortamının güçlenmesi** gibi olumlu göstergeleri, **ekosistemin dönüşümünde de sürdürebilmemiz** kritik önem taşıyor. Günümüzde **ne kamu ne özel sektörün ne de üniversitelerin tek başlarına başarılı bir start-up ve girişimcilik ekosistemi inşa etmeleri** zor görünüyor.

ABD'den İsrail'e birçok ülkede başarılı bir ekosistemin inşası; **eğitim, kamu ve özel sektörün maddi-manevi kaynaklarının ortak amaçlar uğruna harcanması** ile oluşmuştur. Bu doğrultuda ortak amacımız, **ekosisteme yönelik yatırımların niceliğine kıyasla niteliğini ön plana almak** olmalıdır. Aynı şekilde **girişimcilik yalnızca büyükşehirlerde değil Anadolu'nun her şehrinde aynı seviyede toplumsal tabana** yayılmalıdır. Öyle ki, **Türkiye'de 76'dan fazla faal teknokent** varken yatırımları ne yazık ki büyük kentlerimizin göğüslediğini görüyoruz. **Akademik altyapı, idari yaklaşım, bölge sanayisi, eğitim kalitesi ve start-uplara meraklı sermayedarların varlığı,** bir bölgenin girişimciliğinin başarısında önemli rol oynuyor.

26 bölgesel, 4 sektörel olmak üzere 30 federasyon, ulusal - uluslararası 300'ün üstünde dernek ve 50 bini aşkın şirketi temsil eden bir organizasyon olarak, ülkemizin her yanında **girişimcilik ekosisteminin gelişiminde rol oynayacak farkındalığı** oluşturmaya çalışıyoruz. **Liseli gençlerin**

girişimcilik kültürü ile ilk buluşmasını gerçekleştiren **STEM** ve **STEM Anadolu** projemizden, **kadınların ayak sesleri ile güçleneceğine inandığımız Girişimde Kadın Gücü Programımıza** kadar içinde bulunduğumuz ekosistemi de geliştirmeyi hedefliyoruz. **10 kentimizde girişimci kadınlara ulaşım; eğitim, mentörlük, teknik ve finansal destek mekanizmaları ile kapsayıcı bir köprü** oluşturuyoruz.

Türkiye'nin her yanındaki iş insanlarımızın **girişimciliğe, girişim yatırımcılığına yönelmesi ve ekosistemin gelişimine yönelik yatırım fonlarına dahil olması sürecin ulusal tabana yayılmasında önemli bir rol oynayacaktır. Akademi - özel sektör ve kamu işbirliğini artıracaktır.**

Bu doğrultuda, **son 30 yılda sanayi ve tekstildeki atılımları ile ülkemizin ekonomik vizyonuna yön veren şehirler arasında yer alan Denizli'mizin,** girişimcilikte de **öncü bir kimlik** edindiğini görmekten memnuniyet duyuyoruz. **GEN bünyesinde hizmet veren dünyadaki üçüncü merkez olacak GEN Campus Denizli'nin,** şehrimizin ve bölgemizin girişimcilik ekosistemine önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum. **Gen Türkiye'ye, Habitat Derneğimize ve DEĞİAD'ımıza** bu önemli yolculukta başarılar diliyorum.

Konuşmamı yine **Atatürk'ün özgür düşünceye ve fikirlere vurgu yaptığı bir sözü** ile noktalamak istiyorum. **"Gençliği yetiştiriniz. Onlara bilim ve kültürün olumlu fikirlerini veriniz. Geleceğin aydınlığına onlarla kavuşacaksınız. Özgür fikirler uygulamaya geçtiği zaman, Türk milleti yükselecektir."**

Bu sözün önemi içinden geçtiğimiz bugünler de daha da anlamlı olmaktadır. İki gün önce, **"Dezenformasyonla mücadele düzenlemesi"** olarak bilinen, kamuoyunda da **Sansur Yasası** olarak tartışılan düzenleme, ne yazık ki yasalaştı. Bu düzenleme **fikir ve ifade özgürlüğü ile haber alma hakkı** başta olmak üzere **Anayasamızın bir çok hükmüne** de aykırı. Yasanın bu hali ile **sıkıntı yarattığı ve boşluklar nedeniyle uygulamada keyfi davranışlara yol açacağı** endişesini taşıyoruz.

Türk milletinin yükselmesini istiyorsak öncelikle **demokrasinin, hukukun, yargı bağımsızlığının sağlanması; fikir ve ifade özgürlüğü ile haber alma hakkının önündeki tüm engellerin kaldırılması** gerekiyor. Aksi takdirde **Orta Gelir-Orta Demokrasi ve Orta Eğitim Tuzakları** içinde gelecek kuşaklarımızı kaybedebiliriz.

Bu duygu ve düşünceler ile emeği geçenlere şükranlarımı sunuyor, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. **Sağlık ve sevgiyle kalın diliyorum. Teşekkürler.**